

Pamětní odznak druhého národního odboje

Pamětní odznak druhého národního odboje byl zřízen vyhláškou ministra vnitra ze dne 26. června 1946, č. G-3010-23/5-46-III 3, o pamětním odznaku druhého národního odboje, kterým bylo vyhlášeno usnesení vlády ze dne 14. května 1946, jímž se zakládá pamětní odznak druhého národního odboje. Stanovy byly z účinností od 03.04.1947 pozměněny vyhláškou ministra vnitra č. 328/1948 Ú.1.I ze dne 27. března 1947.

Pamětní odznak druhého národního odboje (v dalším pamětní odznak) byl založen usnesením vlády na paměť pro ty československé státní občany, kteří se zúčastnili odboje proti okupantům mimo organizované vojenské jednotky se zbraní v ruce, sabotážními činy, dodáváním zpráv československé zahraniční vládě, rozšiřováním podzemního tisku, politickou a organizační činností v podzemním hnutí, podporováním československých a spojeneckých parašutistů a zajatců, dodáváním zpráv a tisku ze zahraničí členům podzemního hnutí, politickou a organizační činností v zahraničním odboji, péčí o československé státní občany uprchnuvší do zahraničí, podporováním zahraničního odboje apod. a přispěli tak k osvobození republiky, nebo kteří byli persekvovali z důvodů národních nebo politických (vězením, internováním, konfiskací majetku apod.).

Pamětní odznak uděloval ministr vnitra, který mohl toto právo přenést na předsedy zemských národních výborů. Pamětní odznaky se udělovaly na návrh komise ustavené u zemských národních výborů za účasti zástupců Svazu národní revoluce a Svazu osvobozených politických vězňů.

Popis odznaku:

Pamětní odznak je kulatý terč z bronzu o průměru 35 mm. Na lici je symbolická hlava republiky a nápis "Za věrnost 1939 – 1945"; na rubu pak vavřínová ratolest a nápis "Na paměť druhého národního odboje. Stuha odznaku je 38 mm široká a 55 mm dlouhá. Je podélně rozdělena na sedm pruhů, jež jsou střídavě purpurově červené a bílé, a to tak, že okrajové pruhy jsou 2 mm široké a červené barvy; vnitřní pruhy jsou 6,8 mm široké.

Osoba, již se pamětní odznak udělí, dostane zároveň dekret o tom, že je oprávněna nositi pamětní odznak.

Pamětní odznak se uděloval pouze jednou a bylo možné udělit jej též in memoriam.

V případě úmrtí se pamětní odznak ponechával na památku rodině nebo jiným příbuzným; tyto osoby však nemohli odznak nosit s výjimkou vdov po nositelích, které byly oprávněny nosit udělený pamětní odznak, nebylo-li manželství rozvedeno z viny manželčiny. Toto oprávnění zanikalo opětným provdáním.

Pamětní odznak nemohl být udělen “osobám státně nespolehlivým nebo osobám odsouzeným pro činy, které mají za následek ztrátu řádů a čestných odznaků, pokud nezpůsobilost jich opětně dosíci trvá. Osoba, již byl pamětní odznak udělen, ho pozbývá, byla-li odsouzena pro činy v předchozí větě uvedené. V tom případě jest povinna vrátiti pamětní odznak ministerstvu vnitra.”

Pamětní odznak bylo možné odejmout, vyšlo-li dodatečně najevo, že neměl být udělen.